

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada numero per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

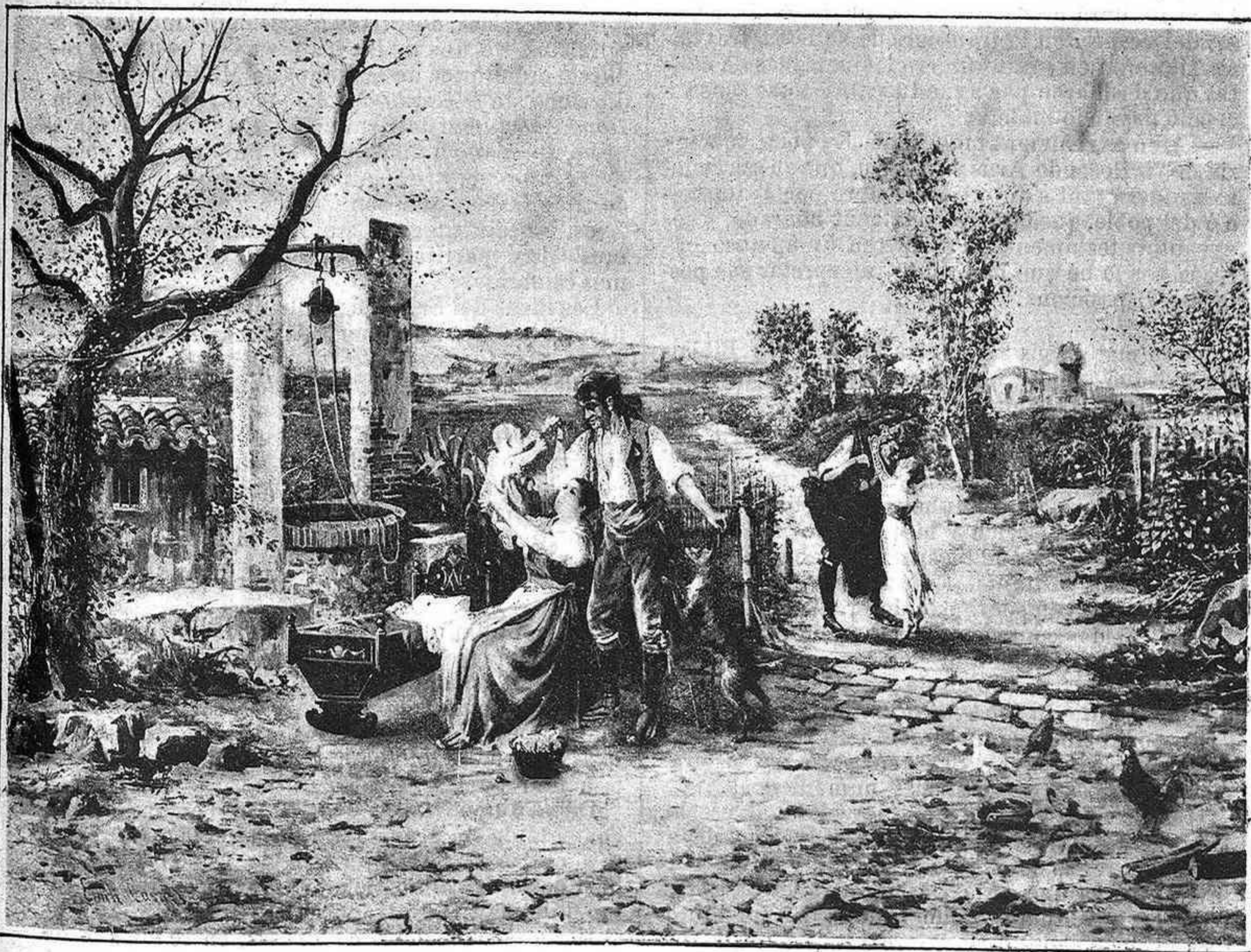
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

NOTAS ARTÍSTICAS

TORNANT DEL CAMP.—(Quadro de EMILI CASALS.)

¡Y VAN SET!

Set senmanas; quaranta nou dias esperant que 'l DILUVI expliqui de quina manera 'ls séus propietaris van adquirirlo y en quina forma 'l posseheixen. ¡Set senmanas forman una Quaresma entera y verdadera! ¡Qui podia imaginar que 'l valent DILUVI estaria set senmanas tragant saliva, per tot aliment!...

Y entre 'ls escassos lectors que li quedan, ¿no n' hi haurá un que li diga:—Tú que sempre t' has alabat de no tenir pels á la llengua, com es qu' ara no t' explicas?

Lo silenci es l' últim recurs dels que tenen culpa.

CRONICA

La Biblioteca Arús

Multitud de personas distingidas en lo cultiu de las letras y en lo periodisme, invitadas pels senyors Almirall y Farnés, visitaren divendres de la senmana passada la *Biblioteca Arús* instalada en lo primer pis de la casa núm. 152 del Passeig de Sant Joan y próxima á obrirse al públich. La bona impresió que causá als visitants sigué unánime. La visita durá desde las quatre de la tarde á las set del vespre: en lo transcurs de aquestas tres horas sigueren en gran número las personas de calitat que desfilaren per aquell local, y totas sens excepció deyan lo mateix:

—Aixó es realment magnífich. La bona memoria de 'n Rosendo Arús y Arderiu, que ab sas generosas ideas tant s' interessá sempre per l' ilustració del poble, quedarà perfectament honrada, y sos executors testamentaris mereixen un aplauso calorós per lo bé que han sabut interpretar sas postereras disposicions.

En lo mateix pis ahont está instalada la Biblioteca visqué y morí 'l Sr. Arús. Pero 'l local ha suferit radicals transformacions, realizadas ab gran acert per l' arquitecto Bonaventura Bassegoda. Una escala de mármlol, ampla, espayosa y molt clara, voltada en sa part superior de un intercolumni de mármlol, conduheix al vestibul. En lo pavimentat de mosaich s' hi llegeix lo mot «Salve» ab lo qual sembla que l' esperit del generós donador saludá als visitants. En una de las testeras de l' escala s' hi veu son busto de bronze, colocat entre dos lápidas conmemorativas: al enfront, sobre un pedestal hi figura una notable reproducció en bronze, executada á pich de martell, de l' estatua de Bartholdi: «*La llibertat illuminant al mon.*»

No podia trobarse un símbol mes adequat á las ideas que professava 'l Sr. Arús, y á sas aspiracions generosas, expansivas y humanitarias.

Una artística galería, dona la volta á l' escala. Decoran sas parets magníficas reproduccions de las estátuas gregas del Museo británich; y en la part inferior corra una serie d' armaris ab vitrinas atestadas de preciositats bibliográficas. Hi ha llibres dels primers sigles de la impremta, obras rarissimas que valen un caudal.

Del vestibul se passa á una gran sala, de tot l' ample de l' edifici plena d' armaris ab llibres, desde 'l pis al sostre: una galería á certa altura, dona la volta al local, facilitant lo servey. Al mitj noves vitrinas y mes edicions de llibres preciosos.

Aquesta sala conduheix al saló de lectura, espayós, cómodament capás per 24 lectors, plé també d' armaris atestats de llibres, y ab taulas y sillóns molt cómodos. Lo saló está notablement decorat per en Pellicer. Sobre fondo de mosaich en or ressaltan los retratos y 'ls noms de Cervantes y Ausias March, Galileo y Platón, Shakespeare y Sófoles, Velazquez y Viladomat, Montaner y Herodoto, Fidias y Miquel Angel, Mozart y Bellini, Ramón Llull y Darwin, Homeroy Dante; y en lo frís, també sobre fondo d' or, un sens fi de noms célebres com Moisés, Byron, Dickens, Moliere, Bacon, Eurípides, Humbold, Renan, Camoens, Tacito, Victor Hugo, Confucí, Servet, Valmiki, Heine, Espronceda, Goethe, Capmany, Balmes, etc., etc. Finalment en los casetóns del sostre pintats á la *grisaille* ab bona entonació s' hi veuen edificis notables com l' Necrópolis d' Atenas, que ocupa 'l plafó central, lo Museo británich, los Museos del Louore, la Universitat de Salamanca, la Biblioteca Vaticana, la Universitat de Leipzig, la de Yale (Estats Units), lo Politecnisme de Zurich y la Universitat de Barcelona. En dos plafóns junt á la porta d' entrada, s' hi veuen ademés las vistas de las Casas consistorials y escolas públicas, legadas pel Sr. Arús als pobles de Das y l' Hospitalet.

En aquest saló s' uneixen la riquesa y la serietat.

En la part de davant del local, hi ha dos noves salas: una d' estudi, ab ampla taula central, y totas las parets cubertas també d' armaris ab llibres; y la immediata, destinada á secció de música y á reunions. En una de las testeras s' hi veu una reducció escultórica de la Venus de Milo y dos reproduccions de l' *Escola de Atenas* de Rafael y de la *Ronda nocturna* de Rembrand. En un dels costats hi ha un piano á disposició del públich que vulga llegir música; y en la paret del enfront armaris de ricas fustas, que son los que possehia 'l difunt Arús, tancant un gran número de obras técnicas musicals y partituras y pessas dels compositors mes celebrats.

Las ideas del Sr. Arús brillan en dos placas que figuran en los dos armaris majors. Diuen aixís: «*Com mes ilustració té un poble, mes lluny está del absolutisme.*»—«*La paraula sagrada pera tot home honrat es AVANT.*»

Tota la instalació está feta ab bon gust, ab suntuositat, sense enfarfecs. Lo mármlol es mármlol verdader: la fusta, caoba macissa, sense barnisatge; lo bronze, bronze. S' ha tingut en compte que la institució donada y confiada al poble de Barcelona ha de durar anys y sigles.

Si 'l continent, per lo que portém descrit, val molt, lo contingut, en nostre concepte, val mes encare. La bondat de una biblioteca no depén tant de la riquesa de la seva instalació, com de las obras que conté, y en aquest punt may será prou encomiat l' acert ab que han procedit los executors testamentaris del Sr. Arús.

Deixá aquest la seva biblioteca particular, que contenia de set á vuit mil volúms; y la que prompte s' obrirá al públich passa de 23,000. Lo catàlech per ordre alfabétich de autors formarà un tomo de unas 1,000 páginas.

Hi ha seccions molt completas, entre ellas la de Historia, la de Literatura, la de llibres referents á

LO TERRENO DE LAS MURALLAS

—¡Senyor Arcalde, á veure si tindrà energia y sabrà pendre exemple d'aquest con-
celler que té al davant!

América, la Musical y sobre tot la de Bellas Arts. Centenars de edicions monumentals de gran cost, plenas de láminas que reproduheixen las obras dels Monuments y dels Museos mes importants del mon, forman un verdader tresor, com no existia encare á Barcelona.

Nostra ciutat tan aficionada al cultiu de las arts plásticas, trobará en la Biblioteca Arús un verdader arsenal. Si no tingués mes que aquesta especialitat seria una institució notable y sens igual á Espanya.

Pero allí hi ha llibres per tothom: per l' humil treballador, ansiós de instruhirse, consultant algun tractat ténich de las arts y oficis; per l' amant de la bona lectura dels autors mes celebrats de las literaturas totas; per l' investigador, pel sabi, pel bibliófilo, per l' artista.

Barcelona, ab ser una ciutat tan populosa y culta careixia de Bibliotecas. Lo públich sols podia disposar de la Universitaria, formada en primer terme, ab los llibres dels convents que poca ó cap utilitat poden prestar á la generalitat dels homes de avuy dia. Ademés, las horas en qu' está oberta son completament incompatibles per las infinitas personas que durant el dia tenen alguna ocupació.

La Biblioteca Arús, en cambi, donada al poble de Barcelona, estará sempre á la séva disposició. Las horas de servey se regularisarán á tenor de aquellas en que acostumi á anarhi major concurrencia.

Y la seva existencia queda ben assegurada, perque no sols los executors testamentaris donan á Barcelona la Biblioteca sino la casa en que aquesta está instalada, aplicantse la renda que produheixi á sostenir y fomentar tan notable institució.

Tota la premsa s' ha ocupat ab merescut elogi de la Biblioteca Arús.

Unicament el *Diluví* no li ha dedicat una sola paraula.

Tal vegada espera á ferho pel dia en que pugadonar compte al mateix temps de haverse aplicat á algun fi de utilitat pública l' herencia del senyor Gasull.

P. DEL O.

COMPLETAMENT FELIS

Diuen molts qu' es fum la ditxa qu' es ilusió 'l benestar, que ser felis no es possible y que 'l goig no 's pot trobar.

Mes jo per... sistema práctic sostindré en qualsevol lloch, que ser felis, es possible; lo que es cert, que dura poch!

DOLORS RIERA BATLLE.

LA MÁNIGA AMPLA

—¿Qué d'eu, senyora? ¿Que ara las mánigas amplas son moda?

S' equivoca: no ho son *ara*, ho han sigut sempre.

Ab major ó menor escala, desde la creació del món, tota la vida hi ha hagut gent aficionada á la mániga ampla.

Eva—ja no 's pot anar á buscarho més lluny,—Eva, la mare del género humá, ja la seguia aquesta moda.

Ab tot y anar despullada, á pesar de no portar mánigas, gastava una mániga ampla, amplíssima, de lo més *desahogat* que s' ha vist al món.

Perque ¡mirin que anarse á escoltar una serp, tenint com tenia un home guapo, fidel, que retirava d' hora, que no fumava, ni bevia, ni jugava, ni 's permetia ab las criadas la broma més insignificant!...

¿Volen mániga més ampla que aquesta?

Cada página de la historia es una especie de figurí moral, ahont la mániga ampla hi brilla ab tot lo séu esplendor.

Los románs, veyentse faltats de donas, arman una combinació estupenda y s' apoderan de las donas d' un poble conegut séu. Un rasgo de mániga ampla.

Lo pare Isla 'ns d'eu que

*libre España, feliz é independiente,
se abrió al cartiginés incautamente.*

Ab lo qual dóna á compendre que 'ls cartaginesos gastavan una mániga tan ampla, que no s' hi podia tenir cara.

Colón s' embarca en tres ignocentas carabelas, y ab l' excusa d' anar á descubrir un nou món, se 'n va á América y sembra la discordia y la esclavitut entre aquella pobra gent que no 'l necessitavan per res ni l' havian enviat á buscar. Per xó 'l nostre Atché, al fer l' estatua del famós genovés, va representarlo ab las mánigas molt amplas.

Espanya 's romp la cara ab mitja humanitat, per defensar los séus drets y la llibertat del senyor Fernando seté, y quan aquest torna de Fransa agafa 'ls espanyols que havian donat la sanch per ell y 'ls obsequia ab la gran tunda del sigle, fustellantne uns quants, penjantne uns quants més y enviant als altres á presiri. ¿Qué 'n dirém d' aquesta manifestació *real* de mániga ampla?

No ho duptin: aquesta classe de mánigas s' han dut sempre. Hi ha gent que sense aixó no podría viure y li semblaría que no va vestida.

Y no es precisament una afició propia de tal ó qual classe, d' aquestas ó d' aquellas capas socials; no: la mániga ample té devots y partidaris en tots los brassos, en totas las categorias y en tots los sexes.

Mirin aquesta mamá. Ha anat al ball ab la séva filla; allí han trobat un jove que s' ha dedicat á galantejar la noya, especialment tot ballant las americanas, y al venir la mitj-hora las ha convidadas al restaurant.

La mamá no coneix al jove ni sab quins fins porta; pero no obstant acepta 'l convit, acompanya al restaurant á sa filla, menja una truyta, pren un gelat, beu una copa de Málaga... y hasta fa 'ls ulls grossos per no adonarse dels moviments de peus y mans que 'l jove está realisant per sota la taula en direcció á sa filla.

¿Duptarán que aquesta senyora, dugui 'l cos que dugui, gasta mániga ampla?

Aquest adroguer ven una especie de sucre, en lo qual los polvos de mármol y la terra d' escudellas hi desempenyan un paper més important que no pas lo such de la canya dolça. Ja ho sab ell que alló no pot ser bo p'el cos y que 'ls que ho fassin servir, en lloch de dulcificar las viandas amargarán la séva existencia y perdrán la salut; pero ¿qué importa? Aquell sucre deixa molt benefici, y entre la utilitat material y la existencia del comprador, es impossible vacilar.

¿No es una mániga ben ampla la que aquest adroguer ens ensenya?

Un fulano puja al tranvia. Lo carruatje segueix lo trajecte marcat y al arribar al fi del viatge, 'l

subjecte s'adona de que 'l cobrador no s'ha recordat d'ell. ¿Hi ha res més senzill que entregar al empleat los deu céntims que 'l viatge costa? ¿Es decorós aprofitarse d'una distracció d'un dependent y servirse d'una cosa que no 's paga?

No que no ho es; pero 'l senyor es dels que usan màniga ampla y baixa tranquilament del cotxe, pensant que dels que fugen alguns se'n escapan y que entre donar deu céntims ó no donarlos, hi ha la diferencia d'un puret d'estanch, qu'ell podrà fumar-se á la salut de la empresa del tranvía.

¡La màniga ampla! ¡No son poch los que 'n gastan, sense que 'l sastre 'ls l'haji feta y hasta sense qu'ells se'n donguin compte!....

Lo marit que repara que la séva senyora lluheix molt, y no se li ocorreix preguntar-li d'ahont surten las missas.

Lo periodista que escriu una noticia que no sab si es certa y la publica sense calcular las conseqüencias que la séva inexactitut pot portar.

L'advocat que á un client li diu que té rahó, á pesar de que encare no s'ha enterat de lo que aquest li ha explicat, perque mentres ell parlava, s'ha entretingut pensant en una xicota molt guapa que 'l vespre anterior va veure al teatro.

Lo concejal que va al municipi encarregat pels seus electors de vetllar pels interessos comunals, y en compte de ferho no s'ocupa de res més que de conferenciar ab contractistas, procurar 'l despaig d'expedients productius y mirar si aviat podrà ferse una caseta en nom de la dona...

¿Ho veu, senyora, lo que li he dit? ¿N'está convensuda de que aixó de las mànigas amplas no es moda d'ara, ni pertany exclusivament á la indumentaria femenina?

No es una moda; es una calamitat social, un vici, una cosa lletja; pero... incurable.

Podrá ser que la humanitat no porti calsas, ni jech, ni camisa, ni cap prenda de vestir... pero deixar de gastar mànigas amplas?

A. MARCH.

ME 'N ALEGRO

A.....

Ab lo benéfich intent de turbar mas alegrías avuy m'han dit que m'odias de tot cor y eternament.

Es noticia qu'esperava y que poch dany m'ha causat perque á dirte la vritat no rébre la m'estranyava.

Celebro lo teu despit y fins d'ell m'enorgulleixo soch l'únich que consegueixo lo que ningú ha conseguit.

Lograr de tú una caricia ja es corrent y natural; lo estrany, lo fenomenal es alcansar ta malicia.

Per xó es digna d'agrahi que havent gosat ta persona casi bé tot Barcelona, l'odi l'has guardat per mí.

FOLLET.

DETERMINACIONS BUFAS

Lloch de la escena: una taula de café.

Personatjes: Un senyor que enrahona, un altre que 'l secunda....

Y jo que séch en la mateixa taula qu'ells y que, com no 'ls conech, no 'n fico en la conversa y 'm limito á escoltar.

Comensa 'l *senyor primer*:

—¿Ja ha vist qué diu lo diari?

—¿Qué?

—Sembla que l'arcalde «ha determinat no deixar cap més bandera á ningú.»

—¿De quinas banderas se tracta? ¿D'aquellas del centenari?

—Si senyor.

Lo segon personatge 's posa á riure.

—¿Qu'está de broma aquest arcalde!

—¿Per qué?

—¿Que no la sab la historia d'aquestas banderas? Es lo més graciós que pot imaginarse.

—A veure: contímela:

Lo *senyor segon* péga una xuclada á la tassa y comensa á explicar l' historia promesa.

—Acabadas las famosas festas de Colón, que tant van donar que dir... y que gastar, l'Ajuntament

UNA JAPONESA

Si totas las japonesas son aixís, no es cosa extranya

que 'ls infelissos xinets hajin perdut la companya.

va trobarse ab una pila de banderas que feya pór.

—Crech qu' eran deu mil...

—Bé, ho eran; pero al recullirlas, lo número va mermar una mica. De totas maneres, n' hi havia un magatzém completament plé, y si bé es cert que s' havian mullat d' un modo lamentable, encare feyan bastant goig.

—Vaji dhent.

—Vingué un dia una festa de veynat, no cal dir quina, y la comissió organitzadora, recordant que a casa la ciutat hi havia algunas mils banderas disponibles, va demanar al arcalde que n' hi deixés una partida para adornar los carrers del barri...

—¿Y l' arcalde va ferho?

—¡Inmediatament! ¿No veu que las comissions de barri tenen influencia electoral y ab los electors no convé renyirhi? L' autoritat, donchs, va deixar las banderas demanadas, que serviren per guarnir los balcones favorecuts... y per ensenyar als demés barris a anar fent per torn la mateixa petició.

—¡Aixó era natural!

—Tan natural, que aviat se va donar lo cas de que eran tan numerosas las peticions de banderas, que per satisfacerlas totas hauria sigut precis construhirne deu mil més. Ne demanavan de Sant Pere, 'n demanavan de Sant Pau; comissions del Born, comissions de la plassa Nova... Una peregrinació continua a casa la ciutat, solicitant sempre 'l mateix: Banderas, banderas, banderas...

—Era de suposar.

—Després dels barris barcelonins, van venir los pobles dels alrededores y darrera d' ells, las poblacions situadas a gran distancia. Las banderas van anar a Tortosa, a Girona, a... vaja, al quint infern...

—¿Y qué va succehir?

—Lo que ja pot imaginarse: unas banderas no 's tornavan; altrás que havian surtit bonas, venian fetas un ginyapo; partidas de trescentas, quedavan reduhidas a la mitat; aquestas entravan al magatzém estripadas, aquellas ab l' asta a trossos, las unas sense roba, las altrás sense fusta...

—¡Dígui, donchs, que al últim devían acabarsel!

—*Ecco li quid:* per xó m' hi posat a riure quan m' ha dit que l' arcalde «ha determinat no deixar cap més bandera a ningú...» No 'n deixa... per la senzilla rahó de que las tals banderas ja no existeixen.

Los dos senyors al arribar aquí pagan lo café, s' alsan y se 'n van.

Convé que consti: avants d' anarsen pagan.

Pagan, senyor arcalde.

¿Já son pagadas las banderas?

MATÍAS BONAFÉ.

À UNA POETISA

molt simpática vehina
que día y nit m' amohina.

Distingida senyoreta,
vosté, la del tercer pis;
li estimaría 's servís
escoltarme una miqueta:

Vaig sapiguer que vosté
passa días y mes días
en confeccionar poesias...
y no 'n treu may cap diné.

Com vosté ho fa bé de sobras,
aixó no 's pot aprobar,
tenint vosté per menjar
que no deixi menjá als pobres.

Ja sé a n' aixó que contesta:
que ab los versos s' entreté

L' UNICH RECURS

Diuen que 'un mestre d' estudi
no sapiguent ja com ferho,
per no morir-se de gana,
s' ha hagut de posá a torero.

sobre tot quan té 'l cap plé
d' aucellets... y de ginesta.

La resposta no es del cas.

Dona si no sab que fé...

ja li baixaré 'l jaqué
y m' hi posará un pedás.

Y després, ja estém cansats
de sentir tants redolins.

Vosté 's pensa que 'ls vehins
havém de quedar callats.

Entre versos y acordeon
y piano y cantarellas,
creguim que tinch las orelles
y 'l cap y tot no se ahont.

Aixís que surto al ba có
ja sento com assassina

Miss Helyett y la Czarina
y 'l wals del *Chateau Margaux*.

Fássim l' obsequi vehina,
li suplico, li demano;

deixi 'l versos y 'l piano.

¿Vehina, qué determina?

Créguim, no escrigui may més
y olvidi la poesia

que aquest ofici avuy día
no dona honra ni dinés.

Mes, ja que veig ara jo
que ha agafat aquesta ceva
(y es vosté vehina meva,

un tipo que Deu n' hi dó,
puji als vespres una estona;
m' ajudarà moralment
ab una obra qu' estich fent...
«La física de la dona.»

MAYET.

A FIRA

Anar á fira com hi van los hereus richs montats en bons caballs ó eugas, ab la bossa plena, sense mes caborias que fer tabola ab las noyas y anársen al hostel á ferse un tip de carn de xay y de pollastres, em donaria poch cuydado. Pero, anarhi sense diners, ab la panxa prima, estarse tot lo dia en lo firal al batarell del sol, y portar á vendre alguna bestia rampoyna, si que me 'n dona de cuydado, y creguin qu' es de las cosas que tinch mes aburridas ¡mes m' estimaría fangar tot lo dia com un arrastrat!

Mes quan convé convé, y vinga á pel ó á repel la feyna s' ha de fer, baldament se hi contrapuntin tots els mals esperits.

L' any passat vaig menarhi un parell de bous. Uns bouhorts, mala glassada 'ls estovi, que si no me 'n desampallego, jo conto que á copia de disgustos em portan al cementiri. 'L poch-modos que me 'ls havia venguts per nou doblas de quatre sis mesos avants, com hi ha mon que 'm va fer bon regalo. Ni servian per la carreta, ni per llaurar ni per res. Bagarros com un ministre, llamenchs com una criatura de senyors, no mes tenian trassa per ventar alguna cossa ó donar alguna banyada quan un se distreya.

A copia de garrotadas els vaig fer arribar al firal. ¡Si n' hi havia allá de bestia de tota mena! Eugas y caballs ab lo cap dret, enorgullits de sa boniquesa; burras y ases ab sos caparrassos de tonto y sas orelles de dos pams; mulas y matxos ab la vista esparverada á punt de enjegarhi un raig de cossas; badells y braus fent saltirons y entremaliaduras com la canalla; bous xacrosos y vells, tips de llaurar, ab lo cap baix, los ulls tancats, remugant... Y no parlo de las remadas de garrins, de ovellas y de cabras, perque alló era una bellugadissa de bestia de totas menas y midas, que feya fredat: pero es lo cert que no hi havia en tot aquell estenegall de bestia dos animals com los meus. Entre tots se distingian per lo sechs, per lo lletjos, per lo pel-arrufats y per lo tristos.

Entre la munió de pagesos que anavan d' aci d' allá embussant los carrers, topant per tot, embolicantse ab las faldillas de las donas, escorcollant els ulls dels distrets ab sos llarchs bastons, entrebancantse ab las criaturas y repartint empentas y trepitjadas; lo xacabascat dels negociants y firatayres disputant y regatejant; los brams dels ases, los brahols de las vacas, los assahinets dels caballs, los bels de las ovellas, xays y cabrits, los renyegos dels porchs y

'ls esbulatxechs y escarafalls de caticatascas y quiquiri-quichs de las gallinas y pollastres, tothom se movia, tothom cridava y ningú s' entenía; y tantost un mulat feya una cabriola ó un badell una jugarrina, tot just un bou petava una tiranda ó un matxo 'l ronsal, que ja tota la gent corria esparverada sense saber per qué y ¡au! vingan giravols y espentas, plors de criaturas y xiselets de donas, y aquí trepitjas unas faldillas y ¡garrach! hi fas un esbranch, allá 't fican un bastó al nas y cuidas á deixarhi 'l gech, ara te apretan, ara t' estiragassan, ara tira per la dreta, ara gira per l' esquerra, tan aviat vas endavant com endarrera y vingan cops de cistells y ous xafats y pollastres á capbussons y una reira de dell de terratrémol y bellugueig que aixorda, fa rodá 'l cap y venir basqueig.

Jo seya sobre un pilot de grava, ab las tirandas dels bous entre 'ls dits, voltat de un aixám de moscas que no 'm deixavan viure y mitj estaburnit pel sol que brillava ab tota la rabia del mes de Agost. Quan els compradors veyan aquell parell de momias, aquellas dugas carcanadas mes botarudas que las montanyas de Montserrat, passavan de llarch sense oferirne res, sense mercadejarlos tan sols; y 'l que mes feya, 'l que tenia bon sangro, era donarloshi una mirada de compassió.

Allá envers las cinch, quan lo bullici del firal amaynava y jo mitj decandit, donchs no havia dinat, anava á marxar convensut de que no podia vendre 'l parell, un bon subjecte que á fé hi devia entendre ben poch me 'n va oferir desseguida set unsas y mitja.

— Ja 't tinch—vaig pensar,—y efectivament, després de estirar y arronsar, de aixó vull aixó no vull, si son magres si no ho son, si serán llamenchs si no 'n tenen res, si tenen aixó si tenen alló, si están bons si están malalts, si están tristos si están alegres, si valen mes si ja te 'ls pago prou. si serán verdas si serán maduras, regatejant regatejant, al cap de una hora de articulejar, ell se va quedar ab los bous y jo ab las vuit doblas de quatre.

¿Voleu home content? Me n' entro al hostel y 'm vaig atipar com en la diada de la festa major. Després, quan ja llustrejava corria cap á casa alegre com unas castanyolas, en companyia de dos negociants molt trempats que allá al hostel em pagaren deu céntims de barreja.

Carretera avall anavam enrahonant amistosament, quan tot de un plegat, sense com va ni com costa, un d' ells em venta garrotada al cap. Alguna altra n' hi devian afegir aquells lladres malehits, pero jo no me 'n recordo. Lo que sí tinch ben present es que nit enllá 'm vaig trobar estarniat en la cuneta de la carretera, sol, tot vermell de sanch, ab lo cap macat com un tomátech y sense cap diner.

Ab prou feynas vaig arribá á casa. La dona 'm va omplir de desfilas, y gracias á Deu prompte estiguí gurit. Pero, desde llavoras tinch uns somnis terribles. Una nit, somniant que me las havia ab aquells lladregots, ab una mica mes escanyo á la dona.

QUÍM ARTIGAYRE.

LA GENT DE LA FULLA

Mira per 'quí, busca per 'llá;
sembla que tornan á treballá...

LAS GRANS «LATAS» POPULARS (per M. BARBASÁN).

—¡Vente conmigo á Aragon!

ÍNTIMA

No vulgas saber, María, los motius de ma tristor, porque potser mas paraulas que 't déssin la explicació foran per tú mes amargas que 'l fel que tanca mon cor.

Déixam, donchs, ab mas tristezas qu' encare serán consol per la meva ànima trista que may olvidarte pot.

Segueix balladas y festas, alégrat, qu' entretant jo pensant en los temps ditxosos en que 'm juravas amor y tenint en ma companya mas tristezas y mos dols, aniré contant las horas que 'm faltan per deixá 'l mon

Tan solament te demano y aixó t' ho dich de tot cor que quan arribi aquell dia, per ma ditxa ben aprop, en que amortallat me tingan

extés en mon llit de mort, no entris en la cambra meva puig sé cert que mort y tot, à la vida tornaria per malehir ton recort.

JAPET DE L' ORGA.

PRINCIPAL

La comedia *Le prince d' Aurec* d' Enrich Lavedan, ha sigut arreglada à la escena espanyola ab lo títol de *El gran mundo*. La producció te un caràcter satírich pronunciat. Es la pintura de la noblesa antiga que 's descompón respirant l' atmósfera democrática dels temps moderns.

Aquells nobles que no saben treballar ni dedicarse à cap empresa útil y que s' obstinan en donarse la gran vida, consumen en la dissipació y las apariencias fastuosas no sols lo seu caudal sino 'ls diners dels altres. Viuen entrampats, apurats, pero alegrement. Fins que 's acreedors implaca-

—¡Vorrei morir nel tuo cuore!...

bles fan sentir los seus drets, si es que no procedeixen com lo juhéu de la comedia de Lavedan, que intenta cobrarse un deute quantiós ab l' honra de la esposa del Princep d' Aurec.

En aquest incident está basada tota la producció. Un gran número de quadros de la vida aristocrática, pintats ab tons vigorosos, y no desprovistos de cruesa y plens de frases que fiblan com fuetadas, donan à l' obra interès y amenitat. En l' acte segón se balla una pavana que 'l públich aplaudeix y fá repetir.

L' obra ha sigut posada ab esmero y 'ls actors vesteixen trajos elegants y de bon gust. Una part del públich l' ha vista ab cert desagrado: en cambi 'ls que volian contenir los aplausos de las galerias, de segur que aplaudirían rabiosament lo *Rabagás* de 'n Sardou sátira social contra las ideas democráticas.

Las manifestacions de una part del públich demostren que l' autor de *Le Prince d' Aurec* ha posat lo dit à la llaga.

LICEO

Ja s' ha obert l' abono, y 'ls cartells anunciant la companyia y 'l repertori, flanquejan l' entrada del Gran Teatro. Sembla que las funcions comensarán à primers de desembre.

Obra de inauguració: estreno de *L' amico Fritz* de Mascagni.

La temporada comensará bé.

ROMEA

Aquesta nit estreno de la pessa de 'n Pous: *Una dona y un Déu*.

Y dimars de la senmana entrant, estreno de *La Marca de foch*, drama en tres actes.

TIVOLI

Cap novetat.

La companyia va interpretant las obras mes conegudas dels repertoris castellà y català: *Marina*, *Los sobrinos del capitán Grant*, *Robinson petit*, *De Sant Pol al Polo Nort*, etc., etc.

Y per ara, no sembla que 's prepari res de nou.

NOVEDATS

¡Y quina manera de representar el *D. Juan Tenorio* y *El Nuevo Tenorio*!

L' empresa de *Novedats* pot ben dir que las castanyas y 'ls panellets de Totsants li han durat una senmana y mitja.

Y encare després de tant temps hi ha hagut públich que ha anat à menjarse'ls.

**

Dimercres va estrenarse 'l sainete dels Srs. Mirabent y Mestres, titulat *La Pescateria*.

No podent donar compte del estreno en lo present número, ho deixarém pera la senmana próxima.

CATALUNYA

Las Amapolas, sarsuela en un acte, lletra dels Srs. Arniches y Lucio, y música del mestre Torregrossa, ha obtingut bon éxit.

Es una producció acentuada, plena de xistes, abundant en garrotadas y en llochs comuns de aquells que fan riure

sempre. Certs autors poden dir qu' en lo teatro com per tot val mes boig conegut que sabi per coneixer.

La música del mestre Torregrossa té alguns números ben endavinats: entre ells mereixen citarse 'l coro de introducció plé de delicadesa; lo terceto de D. Chicho, Conchita y l' assistent, de verdader sabor cómich y un passa-calle, qual repetició demana 'l públich cada nit.

En l' execució 's distingeixen la Srta. Fernandez Molina, la Sra. Megía y 'ls Srs. Carbon, Hidalgo, Castillo, Fernandez y demés parts secundarias.

L' obra, segons sembla, está destinada á figurar molt temps en los cartells.

GRAN-VIA

Dimars un plé á vessar.

¡Cómo no!—que diria un argentí—si 's donava la funció á benefici del insuperable Fregoli.

Inútil dir que va haverhi aplausos en gran, y que la funció ha hagut de repetir-se íntegrament pera satisfacció de las moltíssimas personas que 'l dimars no varen tenir cabuda en lo teatro.

EDEN CONCERT

S' ha inaugurat la temporada, ab un quadro variadíssim d' artistas, qu' executan sarsuelas, pantomimas, pessas cómicas y tots los géneros propis d' aquest favoregut local.

Apart de la senyora Molgosa, artista predilecta del *Eden*, crida avuy l' atenció en primera línia la aixerida Zelie Weil, una francesa ab mes gracia que una andalusa y mes sal que las minas de Cardona.

En resúm; la temporada ha comensat bé. Desitjariam que acabés de la mateixa manera.

N. N. N.

BARREJA INCOMPREENSIBLE

¡Miréu y remenéu!

(Poesía premiada ab lo primer accésit á la *Flor artificial* en lo Certámen de la Societat *La Seba* celebrat á Barce'ona lo día 30 de Setembre de 1894.)

Un jorn que m' estava tot fent banderetas ficat dins del casco d' un gran general,

JUGADORS

—¿Sab que ja hi ha bitllets de la rifa de Nadal?

—Si. Lo que no sé es ahont trobar deu duros per comprar un décim.

prop d' una princesa que feya pastetas á dalt del cimbori... de la Catedral, vaig veure uns dimonis en forma de nina, que ab gust s' atipavan de llet y llardons y un noble sereno de cara divina, venent llagonissas, gossets y matons.

Divuyt sargantanas, de cara riallera, ballavan tranquilas á dalt d' un punxó, y fent matalassos gentil marmanyera, plorant ¡ay! se feya de riure un panxó.

Com uns bordegassos prop meu s' empaytavan l' estatua de 'n Jaume y 'l gran Fivaller y tretze gallinas que, tristes xiulavan, fregian las banyas d' un trist sabater.

Senyoras d' aquellas... flamencas y finas, que pescan als mascles per certs carrerons, ab alas d' arcángel y tot fent tentinas al llit se 'n anavan resant oracions.

Un surge tremendo, que duya cotilla, menjava petxinas molt bonas de Vich y un pare ab gran rabia pegava á sa filla perque li agradáva lo pa de pessich.

Noucentas tortugas tocant la guitarra fumavan cigarros dolents del estanch y mil papallonas menjant butifarra á n' al que 'n volía li 'n davan de franch.

Aixams de donzellas amor me brindavan cantant peteneras á dins d' un esclop, y uns bisbes molt monos alegres brincavan calsant espardenyas y gorra de cop.

Garrins cantant coplas bonicas y antigas pastavan ab gracia bons pans y llonguets y un vell sabatassas buscant bonas figas, perdía la beta dels seus calsetets.

Bebent lo vi ranci de las canadellas á missa tocavan garrells escolans y sis pollas rossas peludas y vellas gratavan la trompa de dos elefants.

Armats de sedassos y mánechs d' escombra vintmil japonesos, de nas molt surtit, poruchs s' amagavan á dins d' una alfombra menjant las costellas d' un xino rostít.

Un rey de las cartas tronat y tronera, que va perdre 'l trono pel seu neci orgull, tot mústich s' estava prop d' una cuynera venent, ab salero, sigrons en remull.

Uns ángels preciosos de cara molt bruta; alegres surgian mitjons de vellut y hermosas marquesas surtint de una gruta bebían mistela y vi del aixut.

Ab unas ulleras de pell de taronja rihent las mirava un pinxo molt fi y fent tamborellas davant d' una monja un frare 's moría cridant:—¡Ay de mí!

Per sobre las socas d' uns arbres molt grossos s' hi veyan formigas jugant ab cartrons y al cap d' una estona per sobre 'ls tarrossos ab unas xeringas trencavan pinyons.

Lo sol s' amagava tot trist fent ganyotas; la lluna sortía ballant rigodons; rihent las estrellas li feyan llengotas y al mar las sardinas venian melons.

Un pop y una sipia tot fent la brometa, petons ¡ay! se feyan mamantse los dits, y eixint una anguila molt curta y primeta furiosa 's cruspia cent llussos fregits.

També va menjarse barrils d' arengadas y un crach que s' estava darrera d' un ruch plantant fabas tendras, ametllas torradas, tomátechs ab salsa y pesols ab such.

Los núvols veyentho com burros bramavan; las herbas llensavan renechs cargolats; las flors, fent xibarri, cansons entonavan

UN COLMO DE CIVILISACIO

GRAN DIVERSIO
 FÍ DE SIGLE
 LA GRAN CUADRILLA
 DE
 NINAS TOREERAS

LA GANXET 1ª ESPANA
 LA ESCOBITA 2ª ..
 LA PLUMERITA ..
 LA FREGALLET ..
 LA REI NAT ..

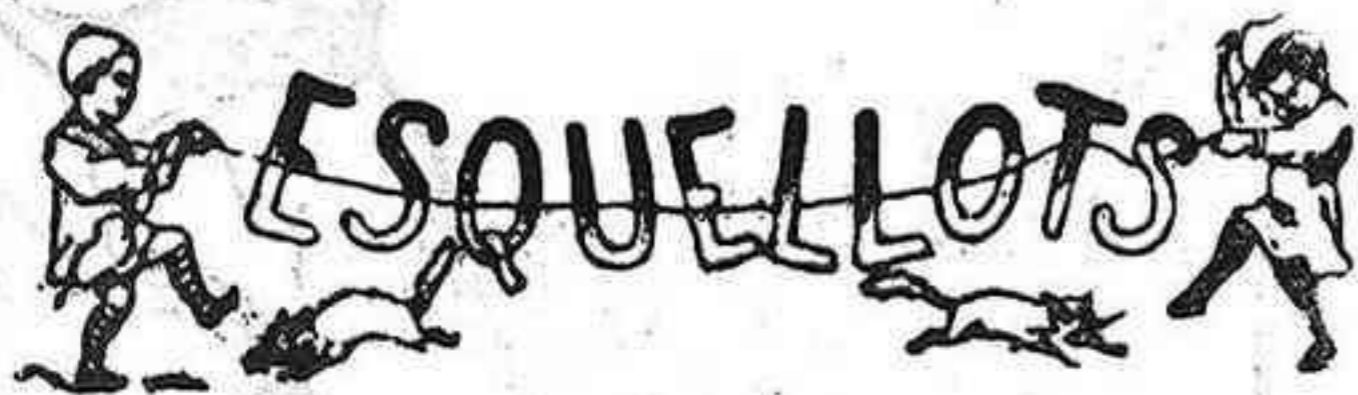
Perque aquí tinguém quadrillas de totas menas,

diu que ara n' ensenyan una feta de nenas.

y ab sos cants semblavan timbals destemplats.

Aixó jo vaig veure tot fent banderetas, sentat dins del casco d' un gran general, prop d' una princesa que feya pastetas à dalt del cimbori.... de la Catedral.

FRANCISCO LLENAS.

L' Estat reclama del Ajuntament la friolera de 25.655,025'62 pessetas, quantitat en qu' evalúa 'ls terrenos de las murallas destinats à via publica.

Sembla mentida que l' Hisenda espanyola tingui semblants aspiracions.

Ab la mateixa tranquil·litat ab que tassa y vol cobrar la terra que trepitjém els barcelonins, podria tassar y exigir el pago del' ayre que respirém, tapantnos la boca y 'l nás en cas de insolvencia.

**

Tothom sab que las murallas van ser construïdas per la ciutat, sobre terrenos comprats y pagats per Barcelona.

No obstant, lo dia que van tirar-se à terra, posant-se en execució 'l plan d' Ensanxe, l' Estat se va vendre 'ls solars edificables, embutxacant sumas immensas. Barcelona no va dir res, y va per-

dre ab lo seu silenci alguns millions de pessetas.

Es natural que 'l preu dels solars se regulava per l' importancia dels nous carrers. à que 'ls edificis qu' en ells havian d' edificarse tenian fatxada: es lògich que 'ls compradors, al adquirirlos, compravan lo dret de vialitat y de pas...

Si tot aixó es natural ¿cóm se comprén, donchs, que avuy tracti d' exigir del Ajuntament lo pago de una cosa que ja la té cobrada y cobrada de sobras?

**

Semblant pretensió ha produhit à Barcelona estupefacció general.

Ni 'ls terrenos, cas de que haguessen de indemnissarse, valen lo que l' Estat pretén; ni hi ha dret per exigir la seva indemnissació.

L' Ajuntament en últim cas, pot dir:—¿Vols los carrers? Quédatels. Pero, avants pagam lo que hi porto invertit en la seva urbanissació. ¿Vols terra? Menja terra: de pessetas no n' hi ha.

**

Zaragossa en una qüestió que no era de molt tan seria, ni semblava una burla com aquesta, và donar un exemple de com en los pobles virils se retxassan las desmesuradas exigencias del poder central.

L' ocasió ha arribat de que tot Barcelona cumplesi ab lo séu deber.

Sr. Collaso: ara veurém si sab portarse com un home.

Dilluns a la Casa gran va sonar l'espatech de una bofetada.

Se diu que al regidor Sr. Guerrero se n'hi va anar la ma, trobant casualment la cara del senyor Furnó.

La veritat es que quan aquest surtia de la Casa, tenia una galta vermella y l'altra blanca.

Y fins, algun que hi sent molt de nàs, digué:

—Deu haverhi hagut algun escape: 'l Sr. Furnó fá molta farúm de gas.

**

Si las cosas han de anar seguint aixís, será convenient que l'arcalde disposi l'us obligatori de guants de sala d'esgrima, per tots los regidors, mentres permaneixin en la casa.

O bé disposa aixó ó bé fá instalar un saló especial, y aixís com a la Casa gran hi ha hagut fins ara lo saló de conferencias, podrá haverhi en lo successiu la sala de rebre.

**

Ara 's parla de un lance de honor. Los padrins del Sr. Guerrero y del Sr. Pacífich sembla que ja han escullit...

—¿Las armas?

—No, senyors: los plats del menú del esmorsar de reconciliació.

No es just que 'ls estómachs hajan de pagar las culpas de las mans, ni las penas de las galdas.

Ab verdader sentiment hem de anunciar al públich que 'l popular poeta Frederich Soler, está sufrint fá días una gravíssima y dolorosa enfermetat.

Desitjém de tot cor que 'ls ausilis de la ciencia logrin tornar-lo completament restablert al carinyo de sos bons amichs y als aplausos de sos numerosos admiradors.

A Costa-Rica hi ha hagut una colissió entre espanyols y separatistas cubans.

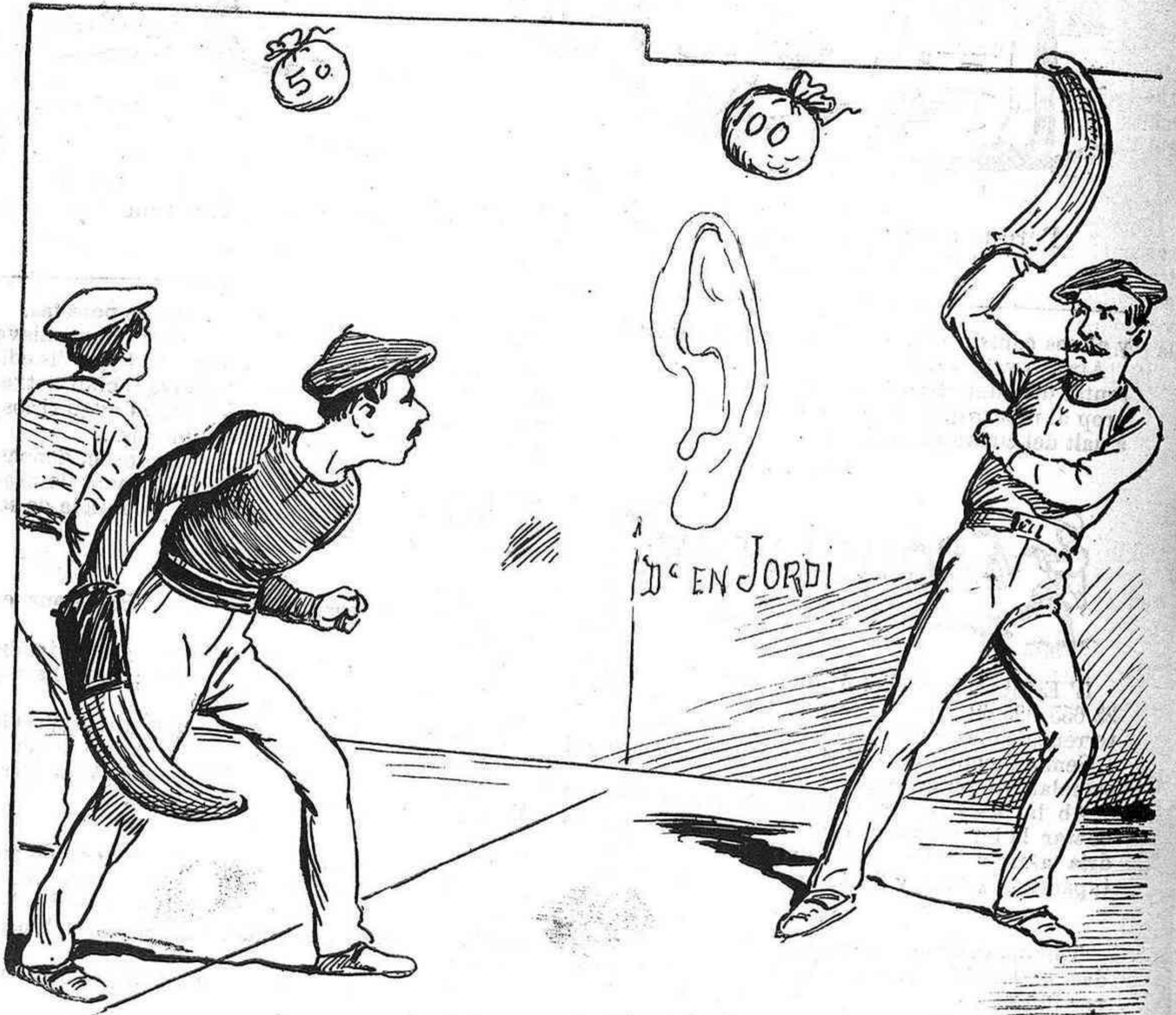
Y al donar compte de la noticia, 'l *Diluvi*, l'encabessava ab lo títul de: «*Colisión en Cuba.*»

Com si una provincia de la América Central se trobés situada a l'isla de Cuba.

S'ha de regoneixer que 'ls sabis del *Diluvi* son molt forts en Geografia.

L'inspirat poeta-artista Apeles Mestres está a punt de donar a l'estampa un nou llibre que 's titulará *Epigramas*.

LO QUID DELS FRONTONS

Treguin aquest atractiu
a la nova diversió

y veurán com l'endemá
s' haurá perdut l'afició.

Sabem que l' autor tracta aquest gènere, no de una manera frívola y xocarrera, com fan molts, sino atenentse al concepte que d' ell tenian format los poetas grechs y romans.

Los periódichs francesos discuteixen sobre la bondat ó 'ls inconvenients de la cotilla.

Alguns, per donar mes varietat al tema publican l' opinió de las principals artistas de teatro, de las quals cada una hi diu la séva, sense que sigui possible establir una opinió concreta.

Aixís com diuen los castelláns: «Cada cual habla de la feria según le va en ella», bé podém dir nosaltres:

«Cada dona parla de la cotilla segons lo cos que li fá fer.

Una gran disposició del ministeri de Foment.

Las cantitats recaudadas en concepte de drets d' exámen de Gimnástica, 'ls instituts de segona ensenyansa deurán aplicarlas á la compra de aparatos pera la ensenyansa de dita assignatura.

Pero escolti senyor ministre: ¿y 'ls primers alumnos que 's presentin á exámens de Gimnástica, ab quins aparatos l' haurán apresat?

No 'ns hi amohinem. Los primers alumnos bastará que sápigam fer tamborellas y mentres al examinarse las fassin de manera que 'ls cayguin els quartos de la butxaca, serán aprobats ab bona nota.

Han sigut nombrats representants de las Galerías Dramáticas dels Srs. Hidalgo, Fiscowich, Arregui-Aruej de Madrid y José García Solís, de Salamanca, los senyors D. Antón Masegur y D. Angel Vicente.

¡Qué n' es de deliciós aquest Ajuntament!

Com si á Barcelona no hi haguessin llochs que reclaman més imperiosament la seva atenció, ara tracta de reformar d' una manera complerta lo passeig del cementiri vell, rectificantlo, allargantlo y convertintlo en un dels punts mes hermosos de la ciutat.

¡Quinas ocurrencias més oportunas, eh?

Per cuydá 'ls carrers dels vius,
no vol fé 'l menor esfors;
en cambi ¡mirin quíns plans
per cuydá 'l passeig dels morts!

A no ser que—segons opinava un—aixó obeheixi á un propósit filantrópich y humanitari!...

Potser l' Ajuntament, pensant ab seus administrats s' ha dit:

Ja que avuy no 'ls deixo viure,
al menos haig de mirar
que hi puguin anar ben cómodos
quan los portin á enterrar.

Per últim l' arcalde ha trobat una solució en virtut de la qual los rellotjes públichs donarán la hora ab mes puntualitat que ara.

Tot aixó está molt bé; pero es lo que deya un municipal:

—¿Nos darán la hora?
Ya estaremos hartos!
Yo preferiría
que diesen los *cuartos*.

¡Ara, ara surten las energías!

A la pretensió del govern exigint á Barcelona 'l pago del terreno de las derribadas murallas, l'

GRANADA PINTORESCA

Lo riu Darro.

Ajuntament tracta d' oposarsi per tots los medis.
¡Per tots!...

Es de creure que 'l d' Ayerbe

dirá, si se 'n ha enterat:

—¡Qué de qué, noy, si 'm descuydo!
Sort que ara jo ja hi cobrat!

Está vacant la plassa de butxí de l' Audiencia de Madrid, dotada ab mil vuytcentas pessetas y pico.

Es molt poch, per matar la gent; pero vaja, sempre es un *modus vivendi*...

Lo de la plassa de Catalunya torna á estar empantanegat, porque diu que surten propietaris que acreditan tenirhi xeixanta ó setanta mojudas de terreno, á pesar de que tota la plassa entera no més ne té, verbi-gracia, dugas ó tres.

Si aquests propietaris son
personas discretas,
no tenen cap més remey
que fers'ho á palletas.

Y que perdi 'l plet lo qui tregui la mes curta...
donantse la rahó... al que la sápigam mes llarga.

Los cassadors han sollicitat que se 'ls eximeixi del pago de cinch pessetas que l' Ajuntament imposa á cada gos.

Vaja: á més de cassar llebras, perdius y lo que poden, ara volen cassar un *privilegi*.

L' altre dia Mercuri va passar per davant del Sol.

Després del fenómeno, una senyora preguntava:

—¿Qué s' han dit en lo moment
de passarse pel davant?

DISTRACCIONS CASULANAS

(De la obra *Tom-Tit* de la casa Fuentes y Capdeville.)

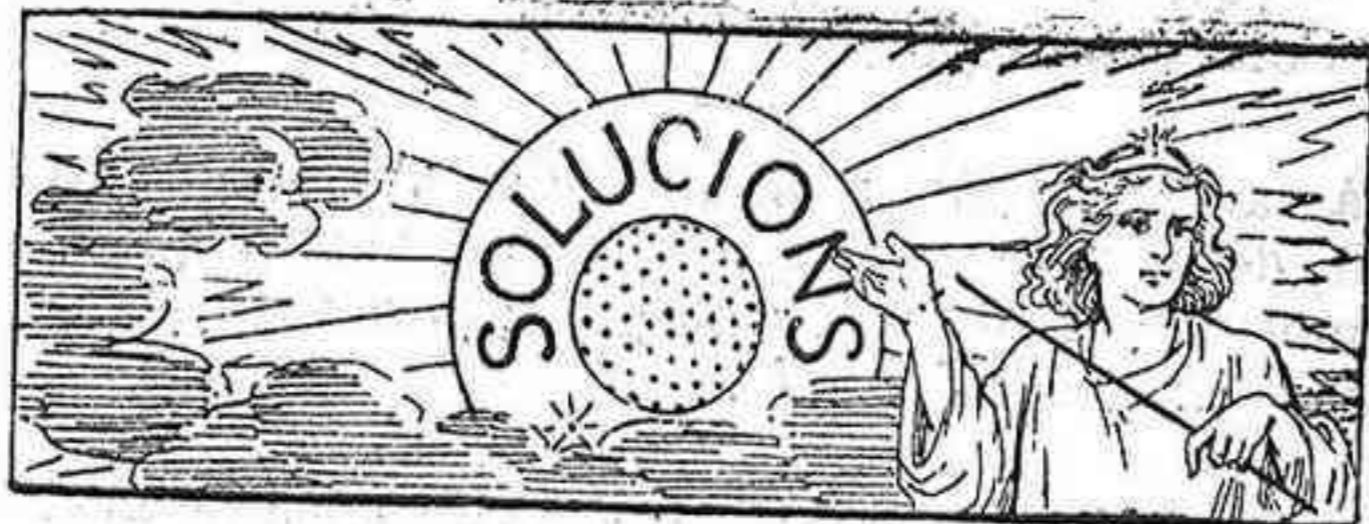
LA MONEDA VOLADORA

Una copa qual embocadura tingui un diámetro una mica més gran que un duro, una moneda de 5 pessetas y una de dos rals: aixó es lo que 's necessita per fé 'l joch. Se posa la mitja pesseta al fons de la copa, lo duro en la embocadura y 's bufa fort sobre aquest: lo duro gira y 's queda vertical y la mitja pesseta, impulsada pel vent, salta á fora de la copa.

—No s' han dit res: á la qüenta aquests dos astres.... no 's fan.

Desesperat un litigant per haver perdut un plet que creya guanyat, y atribuhint lo fracás al empleo per part del seu adversari de certs medis ilícits, deya al sortir de la Audiencia:

—A n' aquesta casa 's ved tot.... menos el butxi.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Se-bas-ti-a-na.*
- 2.ª ID. *Hos-pi-tal.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La Verbena de la Paloma ó el boticario y las chulapas y celos mal reprimidos.*
- 4.ª TRIANGUL.—*M A N E L
A N E L L
N E T
E L L
L*
- 5.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Petronila.*
- 6.ª PREGUNTAS.—1.ª *Rego-mi.*—2.ª *Du-fort.*
- 7.ª GEROGLÍFICH.—*La sogra sobra.*

TRENCA-CAPS
XARADA

Na primera es musical
moneda prima-segona;
tersa inversa vegetal
y Total un poble dona.

PERE CARRERAS.

TRENCA-CLOSCAS

ANA LERI SALS.

Formar ab aquestas lletras lo títul de una aplaudida producció.

DOMINGO ALVAREZ A.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: animal.—Tercera: prenda de vestir.—Quarta: nom d' home.—Quinta: Utensili de carreter.—Sexta: nom de dona.—Séptima: vocal.

J. FERRATÉ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7.—Poble catalá.
- 5 6 1 2 3 6.—Nom de dona.
- 1 6 5 4 6.—
- 4 2 3 6.—Poble catalá.
- 3 6 7.—Part del cos.
- 2 7.—Animal.
- 4.—Consonant.

PERE COMAS.

CONVERSA

—No sabs, Ventura que al capellá de Sant Pau lo portan fora d' aqui?

—¡Mal llamp! Aixís com no 'ls treuhen á tots. ¿Y ahont l' envían?

—Búscaho, que ja t' ho he dit.

UN ALEMANY BLANENCH.

GEROGLÍFICH

I
I
ON
I
I
ATICHS

L. BROTAU.

Medicaments del Dr. WOOM

Aixerop lactífich, per augmentar la quantitat y millorar la qualitat de la llet. Utilíssim per mares y didas.

Aixerop pectoral, pera curar tota classe de tos.

Aixerop antidiarreich-estomacal, per curar las diarreas y malalties de ventrell.

UNICH DEPÓSIT:

AIXEROPERIA

DEL

DR. GENER

Petritxol, 2, Barcelona

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto. 63

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola. Barcelona.—Correu - Apartat, número 2

ALMANACH DE
LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

pera l' any 1895

~~~~~ **ESCRIT** ~~~~~

pel més distingits escriptors cataláns

~~~~~ **ILUSTRAT** ~~~~~

profusament per reputats pintors y
dibuixants.

Está molt adelantada la impressió. Poden fer
lo pedido sens perdua de temps los nostres
apreciables corresponsals.

Rafael Guerra (GUERRITA)

POR ANTONIO PEÑA Y GOÑI

Un tomo 8.º Ptas. 4.

~~~~~  
**Manuel Reina**  
~~~~~

LA VIDA INQUIETA

Poesías—Un tomo 8.º Ptas. 3.

ALLÁ YA ESO

VERSOS por J. JAKSON VEYAN

Un tomo 8.º Ptas. 3'50

DIETARIOS Y AGENDAS DE BUFETE

Desde 1 á 4 pesetas.

LA SALSA DEL AMOR

Per **C. GUMÁ** ab dibuixos de

M. Moliné. Preu 2 rals.

ULTIMOS TOMOS PUBLICADOS DE LA

COLECCIÓN DIAMANTE

Tomo 13

FORTUNA

HISTORIA DE UN PERRO AGRADECIDO

por Enrique Pérez Escrich

Tomo 14

RAYOS DE LUZ

por

Angel Lasso de la Vega

Precio: 2 reales tomo.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No esponém d' estravíos, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

LAS ESTRELLAS QUE VIATJAN

*Quientos***ZÉLIE WEILL****LA DEL EDEN-CONCERT**

De sos llabis la dolsó
no pot compararse ab res:
sa inimitable *dicció*
es la mes fina expressió
del modern *esprit* francès.

Diálech entre un cómich y un espectador, qu' está alabant las gangas de la vida de teatro:

—Vaja no diguis, que alló de abressar á la dama, deu donar molt gust.

—¡Y tall! Algunas vegadas, en lloch de una abressada, li ventaría una nata.

—Y quan menjeu?... ¿Y quan beheu?... L' altre dia ben bé que 'us el tombavau 'l xampany.

—El xampany!... No siguis burro. Estarian frescas las empresas si havian de donar xampany als cómichs.

—¿Donchs qué donan?

—Gaseosa y gracias.

—¿Gaseosa en lloch de xampany? ¡Aixó es enganyá al públich!

Entre bastidors:

Un senyor de aquells tan aficionats á la carn de teatro, y que com mes vells son, mes verts, está acariciant á una nena molt xamosa filla de una corista.

—No poden figurarse—diu—lo molt que m' agradan las criaturas dels altres.

Ho sent una baylarina molt aixerrida y crida:

—Sr. Rafecas.

—¿Qué hí há, maca?

—Si tant li agradan las criaturas dels altres, fassi una cosa: cásis ab mí!

Un de la Fulla contemplava, mitj escandalisat mitj complascent, una fotografia del grupo de las *Tres Gracias*.

Després de mirársela ab molta detenció, se desfogá exclamant:

—Aquí veuréu lo que son certas donas de avuy dia: no tenen diners per comprarse una camisa, y 'n tenen per ferse retratar!

En una barberia:

—¿No era vosté mateix, qui vá afeytarme l' última vegada?—pregunta un parroquiá.

—Si, senyor: jo mateix—contesta 'l *Fígaro*.

—Donchs ja veurá, avants de comensar, fassi 'l favor de donarme cloroformo.

Entre timadors' de frach y guant blanch:

—Ahir vaig dinar á casa de la marquesa.... ¡Quina festa mes espléndida!... Perque te 'n formis una idea, no 't diré més que una cosa: figúrat que van servirnos els postres ab cuberts d' or.

—A veure'ls...